

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. gegužės 14 d. Nr. 21RE3-58 (AG3-36/24-2024)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės, Ramintos Ramanauskienės, Svetlanos Sinkevičienės, sekretoriaujant Ingridai Mačiulienei, dalyvaujant pareiškėjui X. Y.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. skundą atsakovei Šiaulių miesto savivaldybės administracijai dėl administracinio sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas X. Y. (toliau – ir Pareiškėjas) Komisijos 2024 m. balandžio 8 d. patikslintu skundu „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos atsakymo 2024-02- į Pretenziją dėl neteisėtai renkamo mokesčio už automobilių parkavimą išnuomotame valstybinės žemės sklype“ skundžia Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir atsakovė, Administracija) 2024 m. vasario 5 d. raštą Nr. SG-109 „Dėl gautos pretenzijos“ (toliau – Atsakymas, b. l. 33).

Trečiuoju suinteresuotu Asmeniu Pareiškėjas byloje įtraukė UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“ (toliau – ir Rinkliavos administratorius), nes, pasak Pareiškėjo, ši įmonė yra Šiaulių miesto parkavimo rinkliavos administratorius, Administracijos nurodymu vykdo vietinės rinkliavos surinkimą miesto mokamoje zonoje už automobilių parkavimą.

Patikslintame skunde Pareiškėjas nurodo, jog laikotarpyje nuo 2023 m. gruodžio 1 d. iki 2024 m. balandžio 25 d. sistemingai gavo iš Rinkliavos administratoriaus pranešimus dėl tariamų fiksuotų pažeidimų už automobilių parkavimą išnuomotame valstybinės žemės sklype Vilniaus g. 155, Šiauliuose, o už laiku nesumokėtus mokesčius administracinės baudos buvo didinamos nuo 12 eurų iki 40 eurų. Administracinės baudos buvo skiriamos ir kitiems pastato Vilniaus g. 155 Šiauliuose bendraturčiams.

Rinkliavos administratorius nurodė, kad pastato bendraturčiai, norintys išvengti administracinių nuobaudų, privalo jam pranešti savo automobilių registracinius duomenis.

Pareiškėjas 2023 m. gruodžio 20 d. raštu su Pretenzija kreipėsi į Rinkliavos administratorių. Pareiškėjas Pretenzijoje nurodė, kad renkamas mokestis už automobilių parkavimą Vilniaus g. 155 Šiauliuose esančiame žemės sklype yra neteisėtas, nežiūrint į tai, kad šis sklypas patenka į atsakovės apibrėžtą apmokestintą zoną, Pareiškėjas Rinkliavos administratoriui pateikė duomenis, kad šis valstybinės žemės sklypas, patenkantis į šią apmokestintą zoną, yra išnuomotas, yra sudaryta ir galiojanti valstybinės žemės nuomos sutartis tarp Pareiškėjo ir Nacionalinės žemės tarnybos. Todėl buvo reikalaujama panaikinti priimtus sprendimus dėl skirtų administracinių baudų už automobilio parkavimą išnuomotame valstybinės žemės sklype Vilniaus g. 155 Šiauliuose.

Rinkliavos administratorius 2024 m. sausio 9 d. pateikė Pareiškėjui atsakymą Nr. 2024-SR-10 į Pretenziją, kuriame nurodė, kad nepanaikins savo sprendimų, toliau rinks rinkliavą bei skirs

administracines baudas už automobilių parkavimą. Nurodė, kad Vilniaus g. 155 automobilių parkavimo aikštelė patenka į apmokestintą zoną, o šio žemės sklypo ribos nėra atskirtos ar kitaip sužymėtos, atsakyme nurodė, kad yra tik paslaugų organizatorius, vadovaujasi Administracijos priimtais nuostatais, jeigu Pareiškėjo netenkina nuostatų sąlygos ir priimti sprendimai, vadovaujantis tais pačiais nuostatais, Pareiškėjui pasiūlė kreiptis tiesiogiai į surenkamos rinkliavos gavėją – atsakovę.

Pareiškėjas 2024-01-16 d. raštu su Pretenzija kreipėsi į Administraciją. Pareiškėjas prašė informuoti Rinkliavos administratorių apie tai, kad valstybinės žemės sklypas Vilniaus g. 155 Šiauliuose nuo 2014-05-28 d. yra išnuomotas. Pareiškėjas Pretenzijoje nurodė, kad dėl šių priežasčių šiame žemės sklype negali būti vykdoma parkavimo kontrolė.

Pažymi, kad Administracija atsakymą į Pretenziją pateikė kartu su procesiniais dokumentais administracinio ginčo byloje Nr. AG3-26/27-2024, 2024 m. kovo 14 d.. Administracija Pareiškėjui atsakymą į Pretenziją nurodytu elektroniniu paštu tiesiogiai persiuntė tik 2024 m. kovo 20 d.. Administracija atsakyme nurodė pagrindinę priežastį dėl parkavimo mokesčio taikymo, kad Vilniaus g. 155 daugiabučio namo gyventojai/patalpų savininkai prašo atsakovą kontroliuoti šią teritoriją, kadangi tai padeda dalinai suvaldyti automobilių srautus, išvengti užgrūstų kelių, tvarkingiau statyti automobilius.

Pareiškėjas nesutinka su Administracijos atsakymu dėl sekančių priežasčių.

Atsakovė yra nustačiusi ir patvirtinusi valstybinės žemės sklypo ribas pastatui Vilniaus g. 155 Šiaulių mieste. Pareiškėjas yra sudaręs 2014 m. gegužės 8 d. žemės nuomos sutartį Nr. 2482, pagal kurią išsinuomojo iš Nacionalinės žemės tarnybos valstybinės žemės sklypo dalį. Sudariusiems valstybinės žemės nuomos sutartį Šiaulių miesto taryba nustato žemės nuomos mokesį, pagal priskirtą žemės sklypo užimama plotą ir kasmetinį žemės mokesčio koeficiento dydį. Pareiškėjas ir kiti pastato bendraturčiai moka atsakovui valstybinės žemės nuomos metinį mokesį.

Išnuomotame žemės sklype automobilių parkavimo aikštelė ir įvažiavimas į šią aikštelę turi aiškias nustatytas ribas, aikštelė turi betoninius riboženklius, kurie akivaizdžiai neišeina iš žemės sklypo ribų. Pastato bendrasavininkai nesudarė jokių sutarčių ir susitarimų su trečiaisiais asmenimis, įskaitant atsakovę, dėl automobilių parkavimo tvarkos Vilniaus g. 155 žemės sklype.

Pareiškėjo teigimu, automobilių parkavimo tvarka šiame žemės sklype yra pastato bendraturčių reikalas. Vilniaus g. 155 automobilių parkavimo aikštelė išnuomotame žemės sklype yra pakankamai didelė, tarp pastato bendraturčių nekilą problemų dėl automobilių srautų, pastato bendraturčiai niekur nesikreipė ir niekam nepateikė skundų dėl automobilių parkavimo tvarkos.

Atsakyme nurodytas atsakovės argumentas dėl mokesčio taikymo, t. y., kad Vilniaus g. 155 daugiabučio namo gyventojai/patalpų savininkai prašo kontroliuoti šią teritoriją, kadangi tai padeda dalinai suvaldyti automobilių srautus, išvengti užgrūstų kelių, tvarkingiau statyti automobilius, neatitinka tikrovės, niekas iš pastato bendraturčių niekada neprašė Administracijos kontroliuoti šios išnuomos teritorijos ir suvaldyti automobilių srautus, su Administracija nesudarinėjo jokių sutarčių ir susitarimų, nei rašytiniu nei žodiniu būdu.

Pareiškėjas skunde nurodo kitą Šiaulių mieste adresą, kuris patenka į tą pačią apmokestintą miesto centrinę zoną, t. y. pastatą Šiaulių m. (*duomenys neskelbtini*), kuris priklauso Pareiškėjo šeimai. Pasak Pareiškėjo, šio pastato bendraturčiai taip pat yra sudarę valstybinės žemės nuomos sutartį, Administracija šio išnuomoto sklypo atžvilgiu nepiktnaudžiauja, nerenka mokesčio už automobilių parkavimą ir neprašo gyventojų pateikti duomenis trečiajam asmeniui apie turimas transporto priemones, gyventojai automobilių srautus apribojo savo lėšomis įsirengę pakeliamus vartus.

Pareiškėjas kelia klausimą, kodėl Administracija per trečią asmenį nerenka automobilių parkavimo mokesčio prekybos centrų automobilių parkavimo aikštelėse, ar kituose žemės sklypuose kur sudarytos valstybinės žemės nuomos sutartys ir žemės sklypai patenka į mokamą zoną.

Nurodo, jog *„Atsakovas Vilniaus g. 155 Šiauliuose išnuomotą žemės sklypą yra užėmęs ir sistemingai naudoja savo reikmėms, renka mokesį už automobilių parkavimą. Pareiškėjas reikalauja iš atsakovo pašalinti padarytą pažeidimą, nutraukti sistemingą rinkliavos rinkimą už automobilių parkavimą išnuomotame žemės sklype Vilniaus g. 155 Šiauliuose. Todėl pareiškėjas trečiajam asmeniui neketina pranešti ir teikti parkuojamų transporto priemonių duomenis“*.

Skunde taip pat nurodoma, jog „*Pareiškėjas skundžia Lietuvos administracinių ginčų komisijai gautą atsakovo atsakymą 2024-02-05 SG-109*“.

Posėdžio metu Pareiškėjas pateikė papildomus rašytinius paaiškinimus (b. l. 68-69), kuriuose tvirtina, jog Administracija ir trečiasis suinteresuotas asmuo pažeidė Nuostatų 1 ir 40 punktus, taip pat Atsakyme neteisingai nurodoma, jog pagal Nuostatų 34 punktą Pareiškėjas nepasinaudojo galimybe išsiimti gyventojų leidimo, suteikiančio teisę statyti automobilį Vilniaus g. 155 kieme, nes Nuostatų 34 punktas draudžia tai daryti.

Taip pat posėdžio metu pažymėjo, jog nesutinka su Atsakyme išdėstytais argumentais ir iš dalies patikslino reikalavimą, jog minėtas Atsakymas būtų įvertintas Komisijoje ir jo atžvilgiu būtų priimtas atitinkamas sprendimas.

Atsakove atsiliepimu nesutinka su Pareiškėjo skundu ir prašo nutraukti administracinio ginčo bylą Nr. AG3-36/24-2024, kaip nepriskirtiną administracinių ginčų komisijos kompetencijai. Netenkinus pirmojo prašymo, atmesti Pareiškėjo 2024 m. balandžio 9 d. patikslintą skundą, kaip nepagrįstą.

Atsiliepime Administracija nurodo, kad į Pareiškėjo 2024 m. sausio 16 d. pretenziją atsakė 2024 m. vasario 5 d. raštu Nr. SG-109 „Dėl gautos pretenzijos“, tačiau Atsakymas buvo išsiųstas per klaidą nurodžius netinkamą Pareiškėjo elektroninio pašto adresą, vietoje (*duomenys neskelbtini*), Administracijos atsakymas Pareiškėjui buvo išsiųstas elektroninio pašto adresu (*duomenys neskelbtini*). Atsakyme Pareiškėjui buvo nurodyta, kad Pareiškėjui iš bendro 0,1752 ha žemės sklypo Vilniaus g. 155 ploto bendrai su kitu asmeniu nuomos teise priklauso 0,0097 ha sklypo dalis. Nesant atskirtoms sklypo dalims, Administracijos paskirtas vietinės rinkliavos administratorius negali nustatyti, kurioje dalyje statoma viena ar kita transporto priemonė.

Pareiškėjui pasiūlyta pasinaudoti galimybe išsiimti gyventojų leidimą, suteikiantį teisę statyti automobilį Vilniaus g. 155 kieme ir privažiavimo gatvėje, bei suteikta teisė pagal poreikį įsigyti papildomą leidimą su 50 proc. nuolaida statyti automobilį atitinkamoje mokamoje zonoje.

Administracija nesutinka su pareikštu patikslintu skundu. Teigia, jog jis nemotyvuotas, pareikštas nesilaikant Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – IAGNTĮ) 7 straipsnio 2 dalyje skundui nustatytų reikalavimų. Pareiškėjas abstrakčiai prašo Komisijos pašalinti padarytą pažeidimą, priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą – nutraukti rinkliavos rinkimą už automobilių parkavimą Vilniaus g. 155, Šiauliuose išnuomotame žemės sklype. Be to, skunde nurodo, kad nesutinka su ta Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Šiaulių miesto savivaldybės tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti nuostatų, patvirtintų Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2013 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. T-244 „Dėl Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Šiaulių miesto savivaldybės tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), dalimi, kuria vadovaujantis Administracijos paskirtas Rinkliavos administratorius renka mokesčius už automobilių parkavimą išnuomotame valstybinės žemės sklype.

Teigia, jog vadovaujantis aukščiau nurodytomis IAGNTĮ nuostatomis, Pareiškėjo abstraktus skundo reikalavimas negalėjo būti priimtas nagrinėjimui Komisijoje. Pareiškėjas skunde aiškiai nesuformulavo prašymo Komisijai, nenurodė, kokius jo atžvilgiu priimtus konkrečius sprendimus, kuriais pažeidžiamos jo teisės, jis prašo Komisijos panaikinti, nes nuo to priklauso, tiek tinkamo atsakovo parinkimas, tiek terminų skundui paduoti įvertinimas (IAGNTĮ 8 straipsnis), tiek Komisijos įgaliojimų nagrinėti Pareiškėjo skundo reikalavimus įvertinimas, taip pat ir Administracijos atsiliepimo pagal pareikštus reikalavimus argumentų pateikimas.

Atsakove mano, kad Komisija, IAGNTĮ 10 straipsnio 3 dalies 1 punkto pagrindu, turėjo atsisakyti priimti skundą ir Pareiškėjui nustatyti terminą skundo trūkumams pašalinti.

Iš Pareiškėjo skundo turinio aiškiai suprantama pretenzija atsakovei tik toje dalyje, kurioje Pareiškėjas kaltina Administraciją neteisėtu sistemingu rinkliavos rinkimu už automobilių parkavimą išnuomotame žemės sklype Vilniaus g. 155 Šiauliuose, bei reikalauja nutraukti nuolat daromą pažeidimą.

Pažymi, kad Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo (toliau – Rinkliavų įstatymas) 11 straipsnio 1 dalies 6 punktas nustato, kad „Savivaldybės taryba turi teisę savivaldybės teritorijoje

nustatyti vietines rinkliavas tik už: naudojimąsi savivaldybės tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti (išskyrus vietas automobiliams statyti prie valstybinės reikšmės kelių, 5–15 m pažymėtoje atkarpoje prie valstybės įstaigų, institucijų ir tarnybų, taip pat vietas, kurias nustato Vyriausybė, atsižvelgdama į saugumą, tarptautinį protokolą ar kitus viešuosius interesus užtikrinančius reikalavimus; taip pat išskyrus automobilių, pažymėtų neįgalių asmenų automobilių statymo kortele, ir mokyklinių autobusų statymą savivaldybės tarybos nustatytoje nerezervuotose mokamose vietose automobiliams statyti ir Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos transporto priemonių, naudojamų saugomų asmenų ir (ar) saugomų objektų apsaugai, statymą“.

Atsiliepime nurodoma, jog pagal Nuostatų 7 punktą „Kelio ženklų priežiūrą, eksploatavimą, rinkliavos surinkimą, jos mokėjimo kontrolę nustatytoje mokamose automobilių statymo zonos bei rezervuotų vietų automobiliams statyti administravimą vykdo įmonė pagal su Administracija sudarytą sutartį“.

Nuostatai yra paskelbti viešai Teisės aktų registre, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 19 straipsnio 1 dalies nuostatomis, dėl ko jie laikomi norminiu teisės aktu, kuriuo privalo vadovautis visi Šiaulių miesto gyventojai ir svečiai vykdydami automobilių parkavimą Šiaulių mieste.

Pažymi, jog iš patikslinto skundo turinio nėra aišku, ar Pareiškėjas kelia ginčą dėl pačių Nuostatų sąlygų ar dėl kokių nors kitų Administracijos neteisėtų veiksmų ar neveikimo.

Pareiškėjas skunde nurodo aplinkybes, jog jis 2023 m. gruodžio 20 d. kreipėsi į Rinkliavos administratorių reikalaujantis panaikinti priimtus sprendimus dėl skirtų baudų už automobilio parkavimą išnuomotame valstybinės žemės sklype Vilniaus g. 155, Šiauliuose, jog jam 2024 m. sausio 9 d. Rinkliavos administratorius raštu atsakė, jog Rinkliavos administratorius nepanaikins savo priimto sprendimo, nes sklypas Vilniaus g. 155, Šiauliuose patenka į mokamą zoną ir jame nėra atskirtos nuomojamo žemės sklypo ribos, sklype yra vykdoma parkavimo kontrolė, kad sprendimas dėl pažeidimo neanuliuotų buvo priimtas vadovaujantis Nuostatais, o jei Pareiškėjas nesutinka su Nuostatų sąlygomis bei jų pagrindu priimtu sprendimu, jis gali kreiptis į Šiaulių miesto savivaldybę.

Atsakovės vertinimu, atsižvelgiant į tai, kad pretenzija buvo išreikštas tik Pareiškėjo nesutikimas su Nuostatais, kuriais nustatyta vietinės rinkliavos už naudojimąsi Šiaulių miesto savivaldybės tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti tvarka, nenurodant jokių kitų pažeistų Pareiškėjo teisių ar teisėtų interesų, Administracija Atsakymu tik informavo Pareiškėją, kad jam bendrai su kitu asmeniu nuomos teise priklauso 0,0097 ha sklypo dalis Vilniaus g. 155, įskaitant pastato plotą. O iš bendro 0,1752 ha Vilniaus g. 155 sklypo ploto, įskaitant pastato plotą, kurio didžioji dalis (0,1378ha) valstybinės žemės patikėjimo teise priklauso Nacionalinei žemės tarnybai. Todėl nesant atskirtoms savininkų sklypo dalims, Administracijos paskirtas vietinės rinkliavos administratorius negali nustatyti, kurioje dalyje statoma viena ar kita transporto priemonė.

Atsakymu Pareiškėjas taip pat buvo informuotas, kad jis nėra pasinaudojęs galimybe išsiimti gyventojų leidimą, suteikiantį teisę statyti automobilį Vilniaus g. 155 kieme ir privažiavimo gatvėje, bei suteikta teise pagal poreikį įsigyti papildomą leidimą su 50 proc. nuolaida statyti automobilį atitinkamoje mokamoje zonoje bei paragintas kuo greičiau tai padaryti.

Atkreipia dėmesį, kad nors Pareiškėjas 2024 m. balandžio 9 d. skundą įvardija kaip skundą, tačiau įvertinus jo turinį, atsakovė daro išvadą, kad Pareiškėjas Administracijai pateikė tik savo asmeninius pamąstymus ir raštu išreikštą nepasitenkinimą dėl Nuostatų ir juose nustatytos tvarkos. Be to, pateiktame skunde nėra skundai būdingų bruožų – nėra pateikta duomenų, jog kokiais nors Atsakovo veiksmais ar neveikimu buvo pažeistos Pareiškėjo teisės ar teisėti interesai, nėra aišku, kuo pasireiškė Pareiškėjo teisių pažeidimas, kokias pasekmes galimai toks pažeidimas, anot Pareiškėjo, jam sukėlė. Todėl atsakovės nuomone, vien Pareiškėjo nenoras vykdyti visiems priimtinių ir galiojančių teisės normų ir jomis nustatytų reikalavimų, vien tik dėl to, kad jam tai nepatinka, nėra ir negali būti teisiniu pagrindu panaikinti viešojo administravimo institucijos atsakymą, kuriame pateikiama tik informacija ir kuriuo nėra priimami jokie sprendimai.

Pažymi, kad Įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 1 punktą numato, kad Lietuvos administracinių ginčų komisija ir jos teritoriniai padaliniai nesprenžia Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 18 straipsnyje, 20 straipsnio 2, 3, 4 dalyse ir 21 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytų administracinių ginčų (bylų). ABTĮ 20 straipsnio 2 dalis numato, kad netaikant

išankstinio nagrinėjimo ne teismo tvarka procedūros, Regionų administracinis teismas, kaip pirmosios instancijos teismas, nagrinėja bylas dėl norminių administracinių aktų, kuriuos priėmė teritoriniai ar savivaldybių administravimo subjektai, teisėtumo. Komisija nėra įgaliota spręsti Nuostatų teisėtumo klausimą. Be to, ABTĮ 112 straipsnis nustato asmenų ratą, įgaliotą kreiptis į administracinę teisumą su prašymu ištirti norminio administracinio akto ar jo dalies teisėtumą.

Nuo 2023 m. gegužės 1 d. vietinės rinkliavos už naudojimąsi Šiaulių miesto savivaldybės tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti surinkimo, mokėjimų ir leidimų administravimo bei kontrolės paslaugas teikia pagal su Šiaulių miesto savivaldybės administracija sudarytą sutartį UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“, kuri užtikrina nuolatinę rinkliavos surinkimo ir jos mokėjimo kontrolę atitinkamose zonose, užtikrina užfiksuotų pažeidimų perdavimą savivaldybės administracijos atitinkamam padaliniui dėl automobilio valdytojo (vairuotojo) patraukimo administracinėn atsakomybėn.

Iš prie skundo pridedamų dokumentų, Rinkliavos administratorius pranešimais fiksavo pažeidimus už transporto priemonės (valstybinis numeris KRN 197) stovėjimą mokamoje zonoje nesumokėjus nustatytos vietinės rinkliavos. Atsakovė sprendžia, jog Pareiškėjas sumokėjo rinkliavas, kurias vėliau prašė Rinkliavos administratoriaus grąžinti, o pastarasis atsisakė anuliuoti pažeidimus ir grąžinti sumokėtą rinkliavą. Administracijos teigimu, Komisijoje priimtas nagrinėti skundas negali būti nagrinėjamas, nes bylas dėl rinkliavų sumokėjimo, grąžinimo ar išieškojimo sprendžia administraciniai teismai (ABTĮ 17 str. 1 d. 4 p.), o nesumokėjus vietinės rinkliavos ir pradėjus administracinę teiseną pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nuostatas, atitinkamos institucijos priimti nutarimai dėl administracinių baudų paskyrimo yra skundžiami bendrosios kompetencijos teismui.

Trečiasis suinteresuotas asmuo UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“ (Rinkliavos administratorius) su skundu nesutinka, prašo bylą nutraukti vadovaujantis IAGNTĮ 20 straipsnio 2 dalies 1 punktu, kaip nepriskirtiną administracinių ginčų komisijai.

Netenkinus reikalavimo bylą nutraukti, tenkinti alternatyvų reikalavimą – bylą nutraukti vadovaujantis IAGNTĮ 20 straipsnio 2 dalies 3 punktu, nes Pareiškėjas analogiško skundo jau yra atsisakęs. Netenkinus atsilepimo 2 reikalavimo, tenkinti alternatyvų reikalavimą – administracinę bylą nutraukti vadovaujantis IAGNTĮ 20 straipsnio 2 dalies 6 punktu, nes paaiškėjo, jog skundas buvo priimtas praleidus nustatytus jo padavimo terminus ir Pareiškėjas neprašė termino atnaujinti. Jei komisija netenkintų šių reikalavimų, trečiasis suinteresuotas asmuo prašo skundą atmesti vadovaujantis IAGNTĮ 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu kaip nepagrįstą.

Rinkliavos administratorius nurodo, jog Pareiškėjas nesutinka su Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2013 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. T-2-44 „Dėl Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Šiaulių miesto savivaldybės tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti nuostatų patvirtinimo“. Tai reiškia, jog Pareiškėjas skundžia ne individualų administracinį aktą, tačiau norminį savivaldybės tarybos aktą. Pagal ABTĮ tokio pobūdžio bylas netaikant išankstinio nagrinėjimo ne teismo tvarka procedūros, nagrinėja administraciniai teismai.

Pažymi, jog Pareiškėjas analogiškus klausimus kėlė 2024 m. kovo 1 d. skunde, kurio pagrindu Komisija buvo iškėlus administracinę bylą Nr. AG3-26/27-2024, kurioje atsakovu ir trečiuoju asmeniu buvo patraukti tie patys asmenys. Tai reiškia, jog Pareiškėjas jau buvo pateikęs skundą, reiškę analogiškus reikalavimus tiems patiems asmenims, tačiau vėliau skundą atsiėmė (atsisakė). Be to, Komisijos sprendime Pareiškėjui buvo raštu išaiškinta skundo atsisakymo pasekmės, t. y. bylą nutraukus, vėl kreiptis į administracinių ginčų komisiją dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu neleidžiama.

Tretysis suinteresuotas asmuo taip pat teigia, jog iš Pareiškėjo skundo matyti, jog esminis skundo reikalavimas yra „*nutraukti sistemingą rinkliavos rinkimą už automobilių parkavimą išnuomotame žemės sklype Vilniaus g. 155, Šiauliuose*“. Pareiškėjas reikalauja, jog tam tikrai teritorijai nebūtų taikomi Nuostatai, kurie buvo priimti dar 2013 m. Tai įrodo, jog Pareiškėjas yra praleidęs skundo padavimo terminą ir neprašo jo atnaujinti, nenurodo svarbių priežasčių, kodėl praleistas terminas, nes 2023-12-19 d. Pareiškėjui buvo paliktas trečiojo suinteresuoto asmens pranešimas, o tai įrodo, jog Pareiškėjas nuo to momento sužinojo apie savo teisų pažeidimą.

Prašymą atmesti skundą kaip nepagrįstą, Rinkliavos administratorius grindžia tuo, jog pagal Rinkliavų įstatymo 2 straipsnio 3 dalį vietinė rinkliava – savivaldybės tarybos sprendimu ir jos nustatyta tvarka nustatyta privaloma įmoka, galiojanti tos savivaldybės teritorijoje. Savivaldybės institucijoms suteikta teisė savo teritorijoje nustatyti vietines rinkliavas taip pat ir rinkliavas už automobilių parkavimą.

Savivaldybės taip pat turi teisę nustatyti ir išimtis, kurių pagrindu gali atleisti atskiras gyventojų kategorijas nuo tokios rinkliavos mokėjimo.

Teigia, jog pagal Nuostatų 10 punktą yra numatyta 14 išskirtinių atvejų, kuriems vietinė rinkliava nenustatomą, Pareiškėjas į šias išimtis nepatenka. Tačiau pagal Nuostatų 23.1 papunktį Pareiškėjui gali būti išduodamas nemokamas gyventojų leidimas, kaip gyvenamųjų ar negyvenamųjų patalpų savininkui. Taip pat ir pagal Nuostatų 32 punktą butų, patalpų savininkai gali įstatymų nustatyta sprendimų priėmimo tvarka patvirtinti automobilių stovėjimo kiemo žemės sklypo ribose taisykles, jei daugiabučio gyvenamojo namo, kurio bendrojo naudojimo žemės sklypas registruotas VĮ Registrų centro Šiaulių filiale ir yra valdomas bendrosios dalines nuosavybės teise ir pateikti pagal kompetenciją Savivaldybės administracijos atitinkamam padaliniui.

Skundas tenkintinas.

Ginčas byloje kilo dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2024 m. vasario 5 d. rašto Nr. SG-109 „Dėl gautos pretenzijos“ (b. l. 33), teisėtumo.

Dėl bylos nutraukimo.

Trečiasis suinteresuotas asmuo reikalauja bylą nutraukti vadovaujantis IAGNTĮ 20 straipsnio 2 dalies 3 punktu, nes Pareiškėjas analogiško skundo jau yra atsisakęs ir teigia, jog Pareiškėjas analogiškus klausimus kėlė 2024 m. kovo 1 d. skunde, kurio pagrindu Komisija buvo iškėlus administracinę bylą Nr. AG3-26/27-2024, kurioje atsakovu ir trečiuoju asmeniu buvo patraukti tie patys asmenys. Tai reiškia, jog Pareiškėjas jau buvo pateikęs skundą, reiškę analogiškus reikalavimus tiems patiems asmenims, tačiau vėliau skundą atsiėmė (atsisakė).

Su tokia Rinkliavos administratoriaus pozicija negalima sutikti, nes minimoje administracinėje byloje nagrinėjimo dalykas buvo Rinkliavos administratoriaus 2024 m. sausio 9 d. raštas 2024-SR-10 ir reikalavimas tiek Rinkliavos administratoriui, tiek Šiaulių miesto savivaldybės administracijai nutraukti rinkliavos rinkimą už automobilių parkavimą Vilniaus g. 155 žemės sklype. O šioje byloje skundo dalykas – Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2024 m. vasario 5 d. Atsakymas Nr. SG-109 „Dėl gautos pretenzijos“.

Dėl atsisakymo priimti skundą.

Rinkliavos administratorius taip pat reikalauja, jog administracinė byla būtų nutraukta vadovaujantis IAGNTĮ 20 straipsnio 2 dalies 6 punktu, nes paaiškėjo, jog skundas buvo priimtas praleidus nustatytus jo padavimo terminus ir Pareiškėjas neprašė termino atnaujinti.

Pažymėtina, jog Administracija atsiliepime nurodė, kad į Pareiškėjo 2024 m. sausio 16 d. pretenziją atsakė 2024 m. vasario 5 d. raštu Nr. SG-109 „Dėl gautos pretenzijos“, tačiau Atsakymas buvo išsiųstas per klaidą nurodžius netinkamą Pareiškėjo elektroninio pašto adresą, vietoje (*duomenys neskelbtini*), Administracijos atsakymas Pareiškėjui buvo išsiųstas elektroninio pašto adresu (*duomenys neskelbtini*). Ir, kaip tvirtina Pareiškėjas, Administracija atsakymą į Pretenziją Nr. 2 pateikė kartu su procesiniais dokumentais administracinio ginčo byloje Nr. AG3-26/27-2024 2024 m. kovo 14 d. Administracija Pareiškėjui atsakymą į Pretenziją nurodytu elektroniniu paštu tiesiogiai persiuntė tik 2024 m. kovo 20 d.

Taigi, Pareiškėjui faktiškai apie Atsakymą ir jo turinį tapo žinoma ne anksčiau kaip 2024 m. kovo 14 d., skundas Komisijai dėl šio Atsakymo pateiktas 2024 m. kovo 25 d. Pareiškėjui 2024 m. kovo 27 d. sprendimu nustatytas terminas skundo trūkumams pašalinti. Patikslintą skundą Pareiškėjas pateikė 2024 m. balandžio 8 d. Taigi, nėra pagrindo teigti, jog Pareiškėjas pažeidė IAGNTĮ 8 straipsnio reikalavimą skundą paduoti per vieną mėnesį nuo individualaus administracinio akto paskelbimo arba įteikimo ar pranešimo apie viešojo administravimo subjekto veiksmus (atsiakymą atlikti veiksmus) suinteresuotai šaliai dienos.

Dėl atsakymo teisėtumo.

Bylos duomenimis, Pareiškėjas dėl vietinės rinkliavos teisėtumo už parkavimą Vilniaus g. 155, Šiauliuose, į Administraciją ir Rinkliavos Administratorių su „Pretenzija dėl automobilių stovėjimo Vilniaus g.155, Šiauliuose“ (toliau – Pretenzija Nr. 1, b. l. 4), kreipėsi 2023 m. gruodžio 20 d.

Pareiškėjas taip pat 2024 m. sausio 16 d. Administracijai pateikė „Pretenziją dėl automobilių stovėjimo Vilniaus g.155, Šiauliuose“ (toliau – Pretenzija Nr. 2, b. l. 6). Pretenzijoje Pareiškėjas nurodė, jog 2023 m. gruodžio 19 d. gavo Rinkliavos administratoriaus Pranešimą Nr. 876922, kuriame nurodyta, jog automobilis (*duomenys neskelbtini*) buvo parkuojamas pastato Vilniaus g. 155, Šiauliuose priklausančiame žemės sklype, skirta 12 Eur bauda. 2023 m. gruodžio 20 d. Rinkliavos administratoriui buvo pateikta pretenzija dėl to, jog nebuvo padarytas pažeidimas parkuojant minėtą automobilį, nes jis buvo parkuojamas žemės sklype, kuris pagal nuomos sutartį yra valdomas Pareiškėjo.

Pretenzijoje Nr. 2 Pareiškėjas pažymėjo, jog Rinkliavos administratorius atsakyme Nr. 2024-SR-10 informavo, jog nėra atskirtos nuomojamos žemės sklypo dalys, todėl šioje vietoje vykdoma parakavimo kontrolė. O Pareiškėjui nesutinkant su sprendimu, galima kreiptis į Šiaulių miesto savivaldybę.

Pretenzijoje Nr. 2 Pareiškėjas atkreipė dėmesį, jog Vilniaus g. 155 žemės sklype (kadastru Nr. 2901-0011-0401) yra suformuota ir įteisinta automobilių parkavimo aikštelė. Žemės sklypui yra sudaryta žemės nuomos sutartis tarp Nacionalinės žemės tarnybos ir Pareiškėjo, kurios pagrindu mokamas nuomos mokestis Šiaulių miesto savivaldybei. Dėl to patalpų savininkai neprivalo Rinkliavos administratoriui teikti duomenų, kuriam buto ar patalpų savininkui koks automobilis priklauso. Pažymėjo, jog visi parkuojami automobiliai aikštelėje Vilniaus g. 155, Šiauliuose, yra pastato bendraturčių vidaus reikalas ir nėra jokio reikalo išsiimti gyventojų leidimo, leidžiančio automobiliui stovėti šioje teritorijoje, todėl Rinkliavos administratorius nebus informuojamas apie parkuojamus automobilius. O Administracija turėtų informuoti Rinkliavos administratorių, kad automobilių stovėjimo aikštelė Vilniaus g. 155 nepatenka į ribas, kuriose yra vykdoma parkavimo kontrolė.

Nors Pareiškėjas patikslintame skunde nėra aiškiai suformulavęs konkretaus skundžiamo veiksmo ir reikalavimo Administracijai, tačiau, įvertinus bylos medžiagą, Komisija sprendžia, jog Pareiškėjas pakankamai aiškiai išreiškia nesutikimą su tuo, jog nuomojame valstybinės žemės sklype esančioje automobilių stovėjimo aikštelėje taikoma parkavimo vietinė rinkliava ir Pareiškėjui sistemingai skiriamos administracinės nuobaudos. Posėdžio metu Pareiškėjas teigė, jog Administracijos Atsakymas neatitinka jo lūkesčių, yra neobjektyvus, neįvertintos visos aplinkybės. Įvertinus tai, jog Pretenzija Nr. 2 buvo pateikta Administracijai ir iš jos turinio akivaizdu, jog Pareiškėjas siekė, kad Administracija ir Rinkliavos administratorius išspręstų klausimą dėl galimai neteisėtai skiriamų baudų už automobilių parkavimą sklype Vilniaus g. 155, Šiauliuose, Pareiškėjo Pretenzija Nr. 2 laikytina skundu Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo prasme, nes atitinka kriterijus, apibūdinančius Viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 2 straipsnio 12 dalyje įtvirtintą kreipimosi formą – skundą – asmens kreipimosi į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti.

Pagal VAĮ 14 straipsnį, asmuo turi teisę apskųsti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą ar kitokį viešojo administravimo subjekto atsakymą ir asmens prašymą ar skundą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – Taisyklės; Suvestinė redakcija nuo 2022-09-03) prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją (Taisyklių 35 punktą).

Taigi, Pareiškėjas, teikdamas Pretenziją Nr. 2, kuri savo turiniu yra skundas, siekė, jog Administracija, žinodama situaciją apie išnuomotą žemės sklypą adresu Vilniaus g. 155, Šiauliuose, išspręstų klausimą dėl vietinės rinkliavos už automobilių statymą nerinkimo, informuotų apie tai

Rinkliavos administratorių, jog šiame žemės sklype nebūtų vykdoma automobilių parkavimo kontrolė.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 33 punktu ir 15 straipsnio 2 dalies 29 punktu, Šiaulių miesto savivaldybės taryba 2013 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. T-244 „Dėl Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Šiaulių miesto savivaldybės tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti nuostatų patvirtinimo“ patvirtino Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Šiaulių miesto savivaldybės tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti nuostatus (minėta, toliau – Nuostatai, (Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2023 m. birželio 8 d. sprendimo Nr. T-262 redakcija)).

Pagal Nuostatus (1 punktas), vietinė rinkliava už naudojimąsi Šiaulių miesto savivaldybės tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti (toliau – rinkliava) yra Šiaulių miesto savivaldybės tarybos (toliau – Savivaldybės taryba) nustatyta privaloma įmoka asmenims už naudojimąsi vietomis automobiliams statyti (išskyrus vietas, esančias nuosavybės teise priklausančiuose, nuomojamuose ar kitais pagrindais valdomuose žemės sklypuose) Šiaulių miesto zonoje, nustatytoje šių nuostatų (toliau – Nuostatai) priede.

Nuostatų 40 punkte nustatyta, kad Nuostatai netaikomi asmenims, statantiems automobilius nuosavybės teise priklausančiuose, nuomojamuose ar kitais pagrindais valdomuose žemės sklypuose.

Ginčo nėra dėl to, jog Pareiškėjas dalį žemės sklypo nuomoja sutarties pagrindu, o minėtas žemės sklypas patenka į zoną, kurioje galėtų būti renkama rinkliava.

Iš Nekilnojamojo turto registro duomenų išrašo (b. l. 47-50) matyti, kad žemės sklypo atitinkamas dalis Vilniaus g. 155 žemės sklype nuomoja ir kiti nuomininkai.

Atsakovė, kaip minėta Atsakyme, Rinkliavos administratoriaus veiksmų teisėtumą grindžia tuo, kad žemės sklype Vilniaus g. 155, Šiauliuose, nėra atskirtos patalpų savininkų sklypo dalys, todėl savivaldybės administracijos paskirtas vietinės rinkliavos administratorius negali nustatyti, kurioje dalyje statoma viena ar kita transporto priemonė. Taip pat Administracijos teigimu, Pareiškėjas nepasinaudojo galimybe išsiimti gyventojų leidimo ir Vilniaus g. 155 daugiabučio namo gyventojai/patalpų savininkai prašo kontroliuoti šią teritoriją, kadangi tai padeda dalinai suvaldyti automobilių srautus, išvengti užgrūstų kelių, tvarkingiau statyti automobilius. Į bylą duomenų, jog gauta skundų ar prašymų dėl automobilių statymo Vilniaus g. 155, Atsakovė nepateikė.

Atsižvelgiant į aptartą teisinį reglamentavimą ir Administracijos pateiktą Atsakymą Pareiškėjui, matyti, jog Atsakymas nėra vertinamas kaip išsamus, tikslus, objektyvus.

Kaip minėta, Nuostatai iš esmės nesuteikia pagrindo Rinkliavos administratoriui taikyti Nuostatų reikalavimus asmenims, tarp jų ir Pareiškėjui, statantiems automobilius nuomojamuose žemės sklypuose.

Kitų reikalavimų ar taisyklių, paaiškinančių ir patikslinančių Nuostatus, nėra nustatyta. Tai reiškia, jog Pareiškėjui, kaip ir kitiems žemės sklypo nuomininkams, iš esmės suteikta teisė statyti automobilį bet kurioje žemės sklypo Vilniaus g. 155 dalyje.

Ta aplinkybė, kad Rinkliavos administratorius, kaip teigia Atsakyme Administracija, negali nustatyti, kurioje dalyje statoma viena ar kita transporto priemonė, nesuteikia teisės Rinkliavos administratoriui besąlygiškai taikyti administracinę atsakomybę asmenims, kurie yra išsinuomavę valstybinės žemės dalį, tačiau tiksliai šios dalies vieta nėra apibrėžta ar pažymėta bendrame žemės sklypo plane, ar kitokiu būdu nėra identifikuota.

Iš Atsakymo būtų galima suprasti, jog Atsakovė šiuo atveju siekia, jog Pareiškėjas išsinuomotą žemės sklypo dalį atskirtų iš bendro žemės sklypo.

Tačiau iš Nuostatų 1 punkto turinio galima spręsti, jog nustatyti stovėjimo vietas automobiliams yra ne asmenų, kurie yra išsinuomavę valstybinės žemės sklypą, ar jo dalį, tačiau būtent vietinės rinkliavos organizatoriui, t. y. Administracijai.

Iš Atsakymo turinio ir Administracijos veiksmų matyti, jog Atsakovė nesvarstė ir kitų galimų ginčo sprendimo būdų, pavyzdžiui Administracija galėjo pati inicijuoti visų valstybinės žemės Vilniaus g. 155, Šiauliuose, nuomininkų žemės sklypų sužymėjimo ribas, galbūt skiriant nuomininkams visą bendrą plotą, kurį sudaro nuomojamas plotas, o likusią žemės sklypo dalį skiriant apmokestinamoms parkavimo vietoms, ar inicijuoti kitas procedūras atskiriant nuomojamus žemės

sklypus iš bendrosios dalies. Jei atitinkamų priemonių privalo imtis Pareiškėjas ir kiti nuomininkai, Administracija teisiškai turi pagrįsti tokį reikalavimą.

Dėl Atsakovės siūlymo Pareiškėjui išsiimti gyventojų leidimą vadovaujantis Nuostatų 34 punktu, Pareiškėjas posėdžio metu atkreipė dėmesį, jo gyventojų leidimas neišduodamas, jeigu gyvenamosios ar negyvenamosios patalpos yra nuosavybės teise priklausančiame, nuomojamame ar kitais pagrindais valdomame žemės sklype, išskyrus tuos atvejus, kai asmenims, kurie turi gyvenamąsias, administracines, gamybines ar komercines patalpas daugiabučių namų kiemuose ir nuosavybės, nuomos teisėmis ar kitais pagrindais valdo suformuotus žemės sklypus, kuriuose nėra išskirta jų valdoma teritorija, arba turi patalpas žemės sklypuose, kurių ribos artimai sutampa su pastato ribomis ir praktiškai nėra vietos automobiliams statyti jų valdomame žemės sklype.

Įrodymais nepagrįstas Administracijos teiginys, jog Vilniaus g. 155 daugiabučio namo gyventojai/patalpų savininkai prašo kontroliuoti šią teritoriją, kadangi tai padeda dalinai suvaldyti automobilių srautus, išvengti užgrūstų kelių, tvarkingiau statyti automobilius. Atsakovė nepateikė įrodymais pagrįstos informacijos, kad tokių skundų būtų. Kita vertus, iš Atsakymo nėra aišku, kaip klausimas dėl Pareiškėjo teisės naudotis nuomojamu žemės sklypu susijęs su asmenų skundais, nes bylos duomenimis Pareiškėjas teisėtai stato automobilį Vilniaus g. 155 žemės sklype. Priešingai, skundai ir kiti pranešimai suponuoja pareigą Administracijai, suinteresuotiems asmenims priimti atitinkamus sprendimus.

Įvertinus aukščiau išdėstytą, Komisija sprendžia, jog Atsakovė, tik įpareigodama Pareiškėją atskirti nuomojamą žemės sklypo dalį, nesiėmė priemonių išspręsti susidariusią situaciją dėl vietinės rinkliavos už automobilių parkavimą Vilniaus g. 155 Šiauliuose. Atsakymas į Pareiškėjo skundą nėra pagrįstas teisės normomis, nėra išsamus ir objektyvus, priimtas neįvertinus ir neišnagrinėjus visų ginčo aplinkybių.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

panaikinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2024 m. vasario 5 d. raštą Nr. SG-109 „Dėl gautos pretenzijos“.

Įpareigoti Šiaulių miesto savivaldybės administraciją iš naujo išnagrinėti X. Y. 2024 m. sausio 16 d. „Pretenziją dėl automobilių stovėjimo Vilniaus g.155, Šiauliuose“ ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skųsti Regionų administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Danutė Kulikauskienė

Raminta Ramanauskienė

Svetlana Sinkevičienė